

NEWSLETTER 20.4.2020

Koronavirus – právní příručka první pomoci
(5)

V posledních dnech parlament České republiky schválil řadu návrhů zákonů, které mají zmírnit dopady pandemie koronaviru na Českou republiku. Přinášíme Vám základní přehled hlavních legislativních novinek souvisejících s výskytem koronaviru COVID-19 a jeho ekonomickými dopady. Blíže popisujeme zejména tato témata:

- **Kompenzační bonus**
- **Cestovní ruch**
- **Splácení úvěrů**
- **Správa obchodních korporací**
- **Insolvence, exekuce**
- **Nájem**

I. **Zákony zveřejněné ve sbírce zákonů**

1) Zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2

- Tento zákon zavádí daňový bonus pro fyzické osoby, který mohou čerpat
 - osoby samostatně výdělečně činné,
 - daňové subjekty.
- Na kompenzační bonus vzniká nárok, pokud osoba nemohla zcela či zčásti vykonávat svou činnost nad míru obvyklou a to v důsledku ohrožení zdraví nebo přijatých krizových opatření.
- Výše kompenzačního bonusu činí 500 Kč za den, a to za období 12.3.-30.4.2020, žádosti pro toto období je možno podávat do 30.6.2020.
- Bližší informace k žádosti, včetně formuláře naleznete **zde**.

2) Zákon č. 160/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti dávek státní sociální podpory a příspěvku na péči v souvislosti s nouzovým stavem při epidemii v roce 2020

- Zakotvuje úpravu některých podmínek nároku na přídavek na dítě a příspěvek na bydlení), s účinností od 14.4.2020.

3) Zákon č. 161/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti zaměstnanosti v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

- Tento zákon navazuje na již spuštěný program Antivirus, a zbavuje zejména zaměstnavatele povinnosti dokládat tzv. „daňovou bezdlužnost“ pro účely čerpání podpory v rámci programu Antivirus, a to po dobu platnosti příslušných mimořádných opatření.

4) Zákon č. 177/2020 Sb., o některých opatřeních v oblasti splácení úvěrů v souvislosti s pandemií COVID-19

- Zákon zavádí možnost odkladu splátek úvěrů pro spotřebitele i podnikatele.

Vztahuje se na tyto typy úvěrů sjednané před 26.3.2020:

a) zajištěný nemovitou věcí nebo věcným právem k nemovité věci,

b) účelově určený k

1. nabytí, vypořádání nebo zachování práv k nemovité věci nebo součásti nemovité věci,
2. výstavbě nemovité věci nebo součásti nemovité věci,
3. úhradě za převod družstevního podílu v bytovém družstvu nebo nabytí účasti v jiné právnické osobě za účelem získání práva užívání bytu nebo rodinného domu,
4. změně stavby podle stavebního zákona nebo jejímu připojení k veřejným sítím,
5. úhradě nákladů spojených se získáním úvěru poskytnutého k některému z účelů uvedených v bodech 1 až 4, nebo
6. splacení úvěru poskytnutého k některému z účelů uvedených v bodech 1 až 6, nebo

c) poskytnutý stavební spořitelnou podle zákona upravujícího stavební spoření.

- Nedochozí k plošnému odkladu splátek, ale je nutno požádat vždy svého poskytovatele úvěru.
- Ochranná doba trvá do 31.10.2020, ale lze požádat i o kratší ochrannou dobu trvající do 31.7.2020.
- O délku ochranné doby se odkládá čas plnění peněžitých dluhů ze smlouvy o úvěru, prodlužuje doba trvání zajištění úvěru a za dobu trvání ochranné doby vzniká úvěrujícímu právo na úrok.
- Fyzické osoby zaplatí úrok vzniklý za trvání ochranné doby až po splacení celé jistiny.
- Právnícké osoby platí úroky průběžně po dobu trvání ochranné doby, a to ve výši sjednané.

II. Návrhy zákonů schválené Poslaneckou sněmovnou a Senátem

(v nejbližších dnech se očekává podpis prezidenta a vyhlášení ve sbírce zákonů)

1) **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů**

- Novela zavádí nové povinnosti pro zprostředkovatele turistického ubytování prostřednictvím digitálních platforem typu Airbnb sdělit obecnímu živnostenskému úřadu na základě jeho výzvy počet uzavřených smluv o službě cestovního ruchu, celkovou cenu za tyto služby, ale i adresu místa, na které byli hosté ubytováni.
- Získané údaje pak bude možné předat jinému státnímu kontrolnímu orgánu, např. hygienickým stanicím a cizinecké policii. Sdílení informací by mělo omezit nedovolené podnikání a získat základní přehled o cizincích, kteří se dočasně pohybují v ČR.

2) Návrh zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru označovaného jako SARS-CoV-2 na odvětví cestovního ruchu

- Zákon představuje řešení pro zrušené zájezdy, které se měly uskutečnit v období 20.2.2020 až 31.8.2020, a to v případech, kdy bylo odstoupeno dle §2535 nebo §2536 odst. 1 písm. b) občanského zákoníku.
- Zákon zavádí ochrannou dobu, která trvá do 31.8.2021 a za jejíhož trvání může pořadatel poskytnout zákazníkovi poukaz na náhradní zájezd.
- Není-li tato nabídka využita, pak pořadatel musí zákazníkovi poskytnout veškeré již uhrazené platby do 14 dnů od skončení ochranné doby.

3) Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů

- Novela omezuje maximální výši úroků z dlouho nesplacených spotřebitelských úvěrů a rovněž omezuje výši sankcí pro OSVČ.

4) Návrh zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu

- Tento zákon přijímá změny, o kterých jsme vás informovali v předchozím Newsletteru č. 4.

- Procesní právo

- prominutí zmeškání lhůty v občanském soudním řízení, ve správním soudnictví, v exekučním řízení, v insolvenčním řízení, trestním řízení, v řízení podle zákona o Ústavním soudu. Soudy budou moci promíjet i ty procesní lhůty, u nichž to nynější předpisy vylučují, např. pro podání dovolání, kasační stížnosti a žaloby proti rozhodnutí správního orgánu.

- Správa obchodních korporací
 - **Orgány právnické osoby** budou moci **rozhodovat** mimo zasedání v písemné formě nebo **s využitím technických prostředků i tehdy, nepřipouští-li to zakladatelské právní jednání**
 - Pokud uplyne funkční období **člena voleného orgánu právnické osoby, prodlužuje se jeho funkční období** do uplynutí 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření při epidemii; to platí i tehdy, uplyne-li funkční období v době 1 měsíce ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření při epidemii
 - Pokud by zákonná lhůta k projednání řádné účetní závěrky společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti nebo družstva měla uplynout dříve než 3 měsíce po skončení mimořádného opatření při epidemii, uplyne 3 měsíce po skončení tohoto opatření, nejpozději však 31.12.2020

- Zvláštní opatření ve vztahu k insolvenčnímu právu

- Návrh umožňuje po přechodnou dobu, a to do doby uplynutí 6 měsíců od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření, nejpozději však do 31.12.2020, **odklad povinnosti dlužníka**, který je právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou, **podat na sebe insolvenční návrh**. K věřitelskému insolvenčnímu návrhu, který byl podán ode dne nabytí účinnosti novely do 31.8.2020, se nebude přihlížet.
- Dlužník bude oprávněn navrhnout insolvenčnímu soudu, aby rozhodl o dočasném **přerušení plnění reorganizačního plánu**.
- Dlužníci, kteří jsou podnikatelé a kteří nebyli ke dni 12.3.2020 v úpadku, budou moci v době do 31.8.2020 podat u insolvenčního soudu návrh na **mimořádné moratorium**. Jestliže soud moratorium vyhlásí, dlužník bude moci namísto dříve splatných závazků přednostně hradit nově vzniklé závazky bezprostředně související se zachováním provozu jeho podniku. Insolvenční soud může na návrh dlužníka prodloužit mimořádné moratorium nejdéle o 3 měsíce.

- Novela exekučního řádu

- Pozastavení exekucí movitých věcí i nemovitostí (až na výjimky), a to až do konce června 2020.
- Exekutor zastaví i bez návrhu a souhlasu oprávněného exekuci, pokud v ní nedošlo po dobu posledních 3 let ani k částečnému uspokojení vymáhané povinnosti a pokud v ní po dobu posledních 3 let nebyl zjištěn či zajištěn žádný majetek postižitelný exekucí.

III. Návrhy zákonů, k nimž Senát přijal pozměňovací návrhy, a které budou projednány znovu Poslaneckou sněmovnou

1) Návrh zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS-CoV-2 na nájemce prostor sloužících k uspokojování bytové potřeby, na příjemce úvěru poskytnutého Státním fondem rozvoje bydlení a v souvislosti s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty

- Návrh zakazuje dát nájemcům bez příjmu výpověď z nájmu bytu kvůli prodlení s placením nájemného.
- Podle znění schváleného PS nemůže dát pronajímatel výpověď v tzv. ochranné době (ode dne nabytí účinnosti zákona do 31.12.2020) z důvodu, že nájemce je v prodlení s placením nájemného, pokud prodlení nastalo v rozhodné době (od 12.3.2020 po dobu mimořádných opatření, nejpozději do 31.7.2020) a převážně v důsledku omezení vyplývajících z mimořádných opatření při epidemii. Nájemci však nebudou zproštěni povinnosti hradit poplatky za služby spojené s bydlením.

2) Návrh zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na nájemce prostor sloužících podnikání

- Návrh má chránit nájemce komerčních prostor, kteří z důvodu výpadku příjmů budou mít problémy se zaplacením nájmu. I na ně se bude vztahovat přechodné moratorium.
- Podle znění schváleného PS se zákaz jednostranného ukončení nájmu výpovědí v tzv. ochranné době (ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 31.12.2020) má vztahovat jen na neplacení nájemného, ale nikoliv na neplacení energií a dalších služeb. Pronajímatel tak nemůže nájem jednostranně ukončit v ochranné době, pokud prodlení nastalo v rozhodné době (od 12.3.2020 do 30.6.2020) v důsledku omezení plynoucího z mimořádného opatření při epidemii.
- Nájemce má být podle zákona povinen uhradit všechny pohledávky, které se staly splatnými v rozhodné době a které řádně neuhradil, do konce ochranné doby. V opačném případě bude moci dostat výpověď z nájmu, přičemž výpovědní doba bude činit pět dnů. Pronajímatel by měl mít právo dát nájemci výpověď i tehdy, pokud nájemce prohlásí, že tyto dluhy na nájemném neuhradí ani v ochranné době.

V případě obou předchozích návrhů ohledně nájmu bytových i nebytových prostor Senát přijal pozměňovací návrhy. Senát navrhuje, aby stát poskytl státní záruku na zajištění 80% všech dluhů nájemců z nájemného, které by nájemci dlužili v důsledku epidemie koronaviru.

Tyto změnové návrhy budou v nejbližších dnech projednány Poslaneckou sněmovnou.

Zůstáváme Vám nadále plně k dispozici pro doplňující informace a přejeme Vám hodně sil a pevné zdraví.

Editor: JUDr. Magda Stárková, advokát, e-mail: starkova@akvk.cz

Hlavním cílem Newsletterů je poskytnout základní informace k danému tématu a nelze je považovat za vyčerpávající odborný návod. Obsah této publikace slouží pouze k základní orientaci a nevychází ze specifických okolností jednotlivého případu či individuálních potřeb klienta. Před každým právním jednáním v konkrétním případě doporučujeme si vyžádat odbornou právní pomoc, kterou Vám rádi na základě Vaší žádosti poskytneme.